

Aan de raad

Samenvatting:

Eens in de vier jaar, halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraad, stelt Regio Twente een werkprogramma op; de regionale samenwerkingsagenda. Dit is vastgelegd in de Regeling Regio Twente. Op dit moment ligt de eerste samenwerkingsagenda, voor de periode 2017 tot halverwege 2020, ter besluitvorming voor.

De samenwerkingsagenda beperkt zich tot de onderwerpen waaraan alle veertien Twentse gemeenten deelnemen. Aangegeven wordt wat de ambitie van de Regio Twente is en wat er de komende jaren wordt gedaan om die ambities waar te maken. De uitwerking van de samenwerkingsagenda vindt plaats in het kader van de jaarlijks aan de gemeenteraden aan te bieden algemene financiële en beleidsmatige kaders en de nieuwe Agenda voor Twente.

Wij kunnen ons grotendeels vinden in de aanpak die Regio Twente voor ogen staat; op een enkel onderdeel is door ons een zienswijze geplaatst. Wij stellen u voor in te stemmen met de aangegeven zienswijzen.

Aanleiding:

Eens in de vier jaar stelt Regio Twente een werkprogramma op; de regionale samenwerkingsagenda. Dit is vastgelegd in de Regeling Regio Twente. Een goed moment daarvoor is – aldus het rapport van de commissie-Robben – halverwege iedere nieuwe raadsperiode. De raadsleden zijn dan ingewerkt en kunnen een vierjarige samenwerkingsagenda vastleggen. Die agenda wordt dan jaarlijks uitgewerkt in een werkprogramma. Omdat de vernieuwde samenwerking pas per 1 januari 2016 is ingegaan komt het eerste werkprogramma pas nu beschikbaar en heeft een looptijd tot medio 2020.

Bij de behandeling van dit raadsvoorstel in de commissie ABZM is uitgebreid stilgestaan bij dit punt. Bijna alle partijen drongen er op aan om de looptijd van het werkprogramma aan te laten sluiten bij de raads- en collegeperiode. Omdat de huidige werkwijze voortvloeit uit eerdere afspraken op basis van het rapport van de commissie-Robben, achten wij het niet opportuun om dit nu in discussie te brengen. Wel zullen wij uw opmerkingen meenemen bij de komende evaluatie van de samenwerking binnen Regio Twente.

De regionale samenwerkingsagenda wordt vastgesteld door het algemeen bestuur. Daaraan voorafgaand worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze te geven. De regionale samenwerkingsagenda 2017-2020 beperkt zich tot de onderwerpen waaraan alle veertien Twentse gemeenten deelnemen:

- Publieke Gezondheid (GGD Twente)
- Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (OZJT)
- Sociaaleconomische structuurversterking
- Recreatieve voorzieningen
- Twentse belangenbehartiging.

Regio Twente faciliteert en versterkt de samenwerking in de regio, niet alleen tussen de veertien gemeenten, maar ook tussen en met andere maatschappelijke sectoren en samenwerkingspartners van de gemeenten. Bij het opstellen van dit eerste werkprogramma is voor een deel gebruik gemaakt van reeds eerder vastgestelde visies.

Doelstelling:

Regio Twente ziet het als haar missie om samen met de veertien Twentse gemeenten te werken aan een duurzame en vitale samenleving, om de ruim 625.000 inwoners een goed leef- en werkklimaat te kunnen blijven bieden. De regionale samenwerkingsagenda geeft daar invulling aan.

Mogelijke oplossingen:

Voor u ligt de eerste regionale samenwerkingsagenda voor Twente, voor de periode 2017 tot halverwege 2020. Deze agenda bestrijkt een periode van drie jaar, omdat het medio 2016, halverwege de zittingsperiode van de gemeenteraad, nog te vroeg was om al een programma voor de periode 2016 tot 2020 vast te stellen. De vernieuwde samenwerking in Twente is immers pas op 1 januari 2016 gestart en in de loop van dat jaar geïmplementeerd.

In het vervolg van dit raadsvoorstel wordt per beleidsveld allereerst kort ingegaan op het werkprogramma. Vervolgens geven wij aan of er – gezien de inhoud van de voorstellen – aanleiding is voor het indienen van een zienswijze.

1. Publieke Gezondheid (GGD Twente)

Werkprogramma

GGD Twente richt zich op het vergroten van het aantal gezonde levensjaren. Gezonde levensjaren bevorderen het goed doorlopen van de schoolloopbaan, maatschappelijke participatie en beschikbaarheid voor de arbeidsmarkt. Het bevorderen van gezonde levensjaren betekent ook dat er op latere leeftijd er minder of later een beroep op (zorg)voorzieningen wordt gedaan. De in 2015 ingezette decentralisaties van Rijkstaken naar gemeenten vormen, in combinatie met bezuinigingen, ook in de komende jaren een uitdaging die om een krachtige samenwerking blijft vragen. Gemeenten hebben door de transities in het sociaal domein een grote verantwoordelijkheid gekregen in het systeem van de (gezondheids)zorg.

In de komende jaren gaat Regio Twente aan de slag om de gezondheidsvaardigheden van mensen met een ziekte of aandoening te vergroten. Dit als onderdeel van een brede benadering van positieve gezondheid. Gezondheid wordt daarbij gezien als het vermogen zich aan te passen en eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven. Samen met collega-GGD'en wordt gewerkt aan de ontwikkeling van instrumenten en werkwijzen om een en ander vorm te geven. Dit in nauwe samenspraak met het programmabureau van het Nationaal Programma Preventie (NPP): "Alles is gezondheid".

Samenwerken binnen gemeenten met andere beleidsterreinen en met maatschappelijke organisaties heeft het grootste effect op gezondheidsbeleid. De komende periode richt Regio Twente zich vooral hierop. Dit gebeurt onder andere via het platform Twente Gezond. Vanuit de regio wordt kennis en expertise van publieke gezondheid ingebracht. De activiteiten van GGD Twente zijn voorts vooral ook gericht op preventie van ziekte en bevordering van de gezondheid van alle Twentenaren. Regio Twente heeft en houdt specifiek aandacht voor groepen die kwetsbaar zijn of in een situatie leven die extra aandacht vraagt voor inzet op gezondheidsbevordering. Dit bijvoorbeeld door de jeugd een gezonde start te bieden.

Zienswijze

Wij kunnen instemmen met het werkprogramma van Regio Twente.

2. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning (OZJT)

Werkprogramma

De veertien Twentse gemeenten werken samen op het gebied van jeugdhulp en zorg op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo). Dit gebeurt onder de naam OZJT/Samen14.

In 2017 vindt er een summier evaluatie van OZJT plaats, die, zoals inmiddels is gebleken, in 2018 nog een verdieping krijgt. De uitkomst hiervan bepaalt de verdere ontwikkeling van OZJT. Op dit moment wordt vanuit Regio Twente gewerkt aan diverse thema's gerubriceerd in: 'Samen aanpakken', 'Samen doen' en 'Samen leren'. De prioriteit ligt bij de vier 'Samen aanpakken' thema's: integrale inkoop Wmo en jeugdhulp, Veilig Thuis Twente (VTT), vervoer en huishoudelijke ondersteuning:

- Bij de integrale inkoop is de inzet erop gericht dat er per 1 januari 2019 overeenkomsten liggen voor de gezamenlijke inkoop van Wmo-zorg en jeugdhulp, die beter aansluiten bij het eerder vastgestelde Koersdocument integrale inkoop Wmo en jeugdhulp. Het resultaat voor de inwoner of het gezin staat daarbij centraal; we nemen afscheid van het productdenken.
- De samenwerking tussen VTT en de Twentse gemeenten kan beter. Daarom wordt bijvoorbeeld gewerkt aan het maken van duidelijke afspraken, meer maatwerk voor crisissituaties, helderheid over de basis van de begroting e.d.
- Aan de hand van de Twentse Visie Vervoer 'Samen op Weg' bieden we passende oplossingen voor vervoersvragen van onze inwoners.
- Op het gebied van de huishoudelijke ondersteuning gaat aandacht uit naar het vormgeven van een structureel betaalbaar beleid, waarbij inwoners – binnen de wettelijke kaders – worden gestimuleerd gebruik te maken van eigen kracht en eigen sociaal netwerk.

Andere punten van aandacht zijn de opvang van jeugdigen in duurzame gezinsvormen (in combinatie met de verdere afbouw van de opvang in de 24-uursvoorzieningen) en de inrichting van het toezicht op de Wmo zorg.

Zienswijze

In de regionale samenwerking is er sprake van een deels wettelijk verplichte samenwerking en een deels vrijwillige samenwerking. Het OZJT heeft vooral een procesrol in het faciliteren van die samenwerking en het ondersteunen van de bestuurscommissie.

Wij kunnen ons vinden in het huidige takenpakket en kiezen niet voor verdere verbreding van de taken, maar ook niet voor een versmalling. De transformatie die we in het sociaal domein doormaken is volgens ons bovenal een lokale aangelegenheid. De regionale samenwerking kan de transformatie wel faciliteren, bijvoorbeeld met het proces van integrale inkoop.

Het moge duidelijk zijn dat we kritisch blijven ten aanzien van de wijze waarop activiteiten binnen Samen 14 worden opgepakt en uitgevoerd. Mindere ervaringen – op bijvoorbeeld vervoersgebied – onderstrepen het belang van de komende evaluatie.

3. Sociaal-economische structuurversterking

Werkprogramma

Versterking van de sociaal-economische structuur is voor Twente van groot belang en is daarom één van de kerntaken van Regio Twente. De Twentse gemeenten staan samen voor de opgave om een optimaal vestigings- en ondernemingsklimaat te realiseren en nieuwe initiatieven mogelijk te maken, zodat de regio aantrekkelijk is en blijft voor bedrijven, bezoekers, ondernemers, studenten en natuurlijk de eigen inwoners. In de nieuwe Agenda voor Twente zijn verschillende bouwstenen opgenomen om hieraan verdere invulling te geven met techniek als overkoepelend thema. Regio Twente houdt regie op de afronding van de huidige Agenda van Twente en de uitvoering van de nieuwe Agenda voor Twente.

Daarnaast zet Regio Twente in op ondernemerschap, het vergroten van innovatiekracht en het boeien en binden van technisch talent. Verder speelt in dit kader het initiëren en faciliteren van de samenwerking tussen gemeenten onderling en met andere betrokken partners in Twente. In dat kader kan bijvoorbeeld worden gedacht aan partijen als Novel-T, PPM Oost, Twentebanding, Techniekpact Twente, Marketing Oost en individuele bedrijven en instellingen. Ook met andere relevante bestuurslagen (zoals provincie, Rijksoverheid en Europa) worden intensieve relaties

onderhouden. Ten slotte voert Regio Twente in samenwerking met gemeenten de regie op het beleidsterrein Vrijtijdseconomie en wordt deelgenomen aan Gastvrij Twente en Gastvrij Overijssel.

Met name op dit onderdeel is ook het Kennispunt Twente van belang. Het Kennispunt Twente is ontstaan uit samenvoeging van de afdelingen statistiek en onderzoek van de gemeenten Almelo en Hengelo. De kosten worden deels gedekt uit inkomsten uit (onderzoeks) activiteiten, waaronder ook activiteiten voor de Regio Twente zelf. De resterende kosten worden betaald uit een bijdrage van de gemeenten Almelo, Enschede en Hengelo.

Zienswijze

Wij missen in het werk programma de aandacht voor de onderkant van de arbeidsmarkt, terwijl dat wel een onderdeel is van de nieuwe Agenda voor Twente. Naar onze mening zijn de mismatches op de arbeidsmarkt en het niet of nauwelijks teruglopen van de gemeentelijke bestanden van langdurig werklozen een strategische uitdaging die niet mag ontbreken in dit programma. Op dit terrein worden nieuwe initiatieven genomen om de werkzoekenden beter in beeld te brengen, arbeidsfit te maken, te scholen voor (toekomstige) vacatures en te begeleiden naar werk. De uitvoering hiervan vergt een goede balans tussen regionale samenwerking (via het Werkplein Twente) en de lokale uitvoering van de Participatiewet. We blijven daarnaast ook kritisch op de inzet van het Kennispunt Twente voor activiteiten vanuit de Regio Twente zelf (bijvoorbeeld als onderdeel van de nieuwe Agenda voor Twente).

4. Recreatieve voorzieningen

Werkprogramma

Regio Twente exploiteert de recreatieparken Hulsbeek, Rutbeek en Lageveld. Daarnaast onderhoudt Regio Twente recreatieve fietspaden, diverse routesystemen voor fietsen, wandelen, mountainbiken en paardrijden. Deze voorzieningen zijn gericht op zowel de inwoner van Twente als op de toerist. De parken vervullen een belangrijke rol in Twente. Naast de functie van dagrecreatie vervullen de parken een bredere rol en leveren zij indirect en direct een bijdrage aan de leefbaarheid en vrijetijdsbesteding in Twente. Samenwerkingspartners in dit kader zijn bijvoorbeeld de gemeenten, natuurbeherende instanties, waterschappen, Twente Tourist Info's, Euregio, buurregio's en ondernemers.

Regio Twente onderhoudt de recreatieve Twentse fietspaden. Die liggen in alle veertien gemeenten en vormen een samenhangend, fraai in het landschap passend, netwerk. De fietspaden vormen daarmee een belangrijk onderdeel van de recreatief-toeristische infrastructuur. Daar waar gemeenten het onderhoud van extra fietspaden willen afstoten, is de regio bereid om dit, net als in de afgelopen jaren, tegen kostprijs over te nemen. Het Routebureau van Regio Twente is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van het fietsnetwerk, wandelnetwerk, mountainbikenetwerk, het paardrijnetwerk, en, in opdracht van de ANWB, het autonetwerk.

Zienswijze

Wij kunnen ons vinden in de voorgestelde rol van Regio Twente. De focus mag liggen op de instandhouding en versterking van onze routenetwerken, omdat deze mede de basis vormen voor een recreatief aantrekkelijk Twente. Wij onderschrijven het belang van Regio Twente op het gebied van recreatie en toerisme. We zijn dan ook blij met de extra middelen (€ 1,00 per inwoner) die met ingang van 2017 voor dit doel beschikbaar komen.

5. Twentse belangenbehartiging

Werkprogramma

Lobbyactiviteiten in Den Haag en Brussel leveren een belangrijke bijdrage aan de Twentse doelen. Regio Twente heeft om die reden vertegenwoordigingen in Den Haag en Brussel. Zowel de Twentse lobby als de Brusselse lobby zijn ingebed in de Overijsselse/Oost-Nederlandse lobby. Door de samenwerking op de schaal van Oost-Nederland krijgt de boodschap van Twente meer gewicht en raakt Twente beter gepositioneerd in Den Haag en Brussel. Samenwerking met Duitsland is van groot belang voor het versterken van de regionale economie van Twente. De nieuwe Agenda voor Twente is richtinggevend voor de Twentse lobby.

Regio Twente houdt de komende jaren aansluiting op de innovatieagenda's van de provincie, het Rijk en Europa en legt daarnaast verbindingen met andere sterke (Europese) innovatieve hightech regio's. De regio voert niet alleen een krachtige lobby om onze positie op het gebied van technologie en innovatie te blijven voeden en uitdragen, maar ook op andere thema's als infrastructuur, asbestproblematiek en duurzaamheid. Als Twente kiezen we er verder voor om ons internationaal te profileren met het 'Innovatieprofiel Oost Nederland' dat in 2016 is ontwikkeld. Door de Oost-Nederlandse speerpunten internationaal in de etalage te zetten, wordt de regio interessant voor internationale bedrijven en investeerders. En dat is goed voor de regionale economie en werkgelegenheid. Op de agenda staan onder meer grensoverschrijdende arbeidsbemiddeling, diploma-erkenning, Duitse taal en cultuur in het onderwijs en bereikbaarheid.

Zienswijze

Wij kunnen instemmen met het werkprogramma van Regio Twente. Het is voor de gemeente Hellendoorn van belang om gezamenlijk met de andere Twentse gemeenten te lobbyen. Zo komt de boodschap krachtiger over.

Burger en overheidsparticipatie:

N.v.t.

Communicatie:

N.v.t.

Effecten meten:

Het werkprogramma is gebaseerd op de stand van zaken begin 2017. Het regeerakkoord van een nieuw kabinet kan invloed hebben op de manier waarop de regionale samenwerking wordt ingevuld en daarmee ook op het werkprogramma van Regio Twente. Ook de gemeenteraadsverkiezingen van maart 2018 kunnen aanleiding zijn om de ambities en uitvoering van het werkprogramma aan te passen. Afgezien van dit soort wijzigingen wordt het werkprogramma over twee jaar geëvalueerd. Daarvoor gaat Regio Twente met gemeenten in dialoog: zijn zij tevreden over hetgeen de regio levert? Waar gaat het goed? Wat kan beter? Zijn de doelen bereikt?

Planning:

De vaststelling van de regionale samenwerkingsagenda is voorzien in de vergadering van het algemeen bestuur van de Regio Twente van 1 november 2017. Uw raad is op basis van het onderhavige raadsvoorstel in de gelegenheid om haar zienswijze over de agenda kenbaar te maken aan ons college, zodat wij dit kunnen betrekken bij de besluitvorming in het algemeen bestuur. Deze werkwijze is door de Regio Twente afgestemd met de griffiers. Behandeling van dit raadsvoorstel is voorzien in de raadsvergadering van 31 oktober a.s.

Concept Besluit:

Samenvattend stellen wij u voor:

1. Kennis te nemen van het nieuwe regionale samenwerkingsagenda 2017-2020 van de Regio Twente.
2. In te stemmen met de aangegeven zienswijzen.

Nijverdal, 19 september 2017

Burgemeester en Wethouders van Hellendoorn,

De secretaris,

F. Dijkstra MBA,

de burgemeester,

mevr. A.H.Raven BA,

Advies commissie(s):

De commissie algemene bestuurlijke zaken en middelen stemt ermee in dat het voorstel wordt voorgelegd aan de raad van 31 oktober 2017.

Nr. 17INT02196

Nijverdal, 31 oktober 2017

Aldus besloten,

De raad van Hellendoorn,

De griffier,

mevr. drs. K. Zomer

de voorzitter,

mevr. A.H. Raven BA